

سرفصل درس اصول و روشهای ارزشیابی برنامه درسی

(۲ واحد نظری) معادل ۳۲ ساعت

کد درس: ۳۳

۱ - هدفهای درس

در این درس شرایطی پدید می‌آید که دانشجویان:

- ✓ با مفاهیم اساسی حوزه ارزشیابی برنامه درسی آشنا شوند و به درکی استدلالی از آنها دست یابند.
- ✓ مبانی، فرایند و روشهای ارزشیابی برنامه درسی را بشناسند و قادر به تحلیل آنها باشند.
- ✓ با انواع الگوهای ارزشیابی برنامه درسی آشنا شوند و از شرایط بکارگیری و قابلیتها و محدودیتهای هر یک از آنها باخبر باشند.
- ✓ قادر شوند تحلیلی از مشکلات ارزشیابی برنامه درسی در نظام آموزشی ایران ارائه نمایند و به نقد و بررسی ارزشیابی‌های انجام شده بپردازند.
- ✓ برای تطبیق الگوهای ارزشیابی برنامه درسی با نظام آموزشی ایران و طراحی یک الگوی مناسب همت گمارند.

۲ - ریختن محتوا و ساختار ارایه درس

موضوع بحث	نوبت بحث
مفهوم و گستره ارزشیابی برنامه درسی	اول
ضرورت و چگونگی ارزشیابی برنامه درسی در نظام‌های آموزشی	دوم
تحولات ارزشیابی برنامه درسی در غرب	سوم
تحولات ارزشیابی برنامه درسی در ایران	چهارم
مبانی نظری ارزشیابی برنامه درسی	پنجم
رویکردهای عمده در ارزشیابی برنامه درسی	ششم
مراحل اساسی ارزشیابی برنامه درسی	هفتم
چگونگی و اصول تهیه طرح ارزشیابی برنامه درسی	هشتم
الگوهای ارزشیابی برنامه درسی: الگوی هدف‌مدار	نهم
الگوهای ارزشیابی برنامه درسی: الگوی سیب	دهم
الگوهای ارزشیابی برنامه درسی: الگوی اختلاف	یازدهم
الگوهای ارزشیابی برنامه درسی: الگوی هدف آزاد	دوازدهم
الگوهای ارزشیابی برنامه درسی: الگوی خبرگی (نقادی)	سیزدهم
الگوهای ارزشیابی برنامه درسی: الگوی مشارکتی	چهاردهم
معرفی و نقد طرح‌های نمونه ارزشیابی برنامه درسی در ایران	پانزدهم
آینده ارزشیابی برنامه درسی در ایران و جهان	شانزدهم

۳ - ماهیت درس

ارزشیابی برنامه درسی دارای ماهیت نظری است. با وجود این، موضوعات این درس از طریق عمل یاد گرفته می‌شود و با تمرین استحکام می‌یابد. به همین دلیل با آنکه این درس به صورت نظری طراحی شده و اجرا می‌شود.

گردد، اما اقدام به ارزشیابی از جمله ضروریات درس محسوب می شود؛ که در حد مقدمات کلاس می تواند دنبال شود.

۴- رویکرد یاددهی-یادگیری

در این درس از روشی استفاده می شود که مدرس و دانشجو هر یک دارای وظایف مشخص می باشند. این وظایف به شرح زیر تعریف می شوند:

الف) مدرس: مدرس نقش اصلی در اداره درس را خواهد داشت و با مددگیری از دانشجویان در هر جلسه، مباحث اصلی را مطرح می کند. تکمیل مباحث، منابع و انطباق آنها با ارزشیابی برنامه درسی در ایران از جمله نقش های مدرس محسوب می شود. حداقل نیمی از زمان هر جلسه درس به گفتار مدرس اختصاص دارد.

ب) دانشجویان: دانشجویان موظف به مطالعه هر مبحث پیش از حضور در کلاس هستند و در مواقع لازم به طرح دیدگاههای خود یا دانش جمع آوری شده می پردازند. در عین حال، هر دانشجو به انجام تکالیفی که در هر جلسه تعیین می شود، میبایست اقدام کند و در جلسه بعد گزارش فعالیت خود را عرضه می دارد و در نقد و بررسی گزارش سایر دانشجویان مشارکت می کند. حداکثر نیمی از زمان هر جلسه درس به گفتگوی دانشجویان اختصاص می یابد.

۵- منابع اصلی درس

- ❖ بازرگان، عباس (۱۳۹۲) چاپ ۱۲: ارزشیابی آموزشی، تهران: سمت.
- ❖ بولا، اچ، اس (۱۳۷۵): ارزشیابی طرحها و برنامه های آموزشی برای توسعه ، ترجمه خدایار اربلی، تهران: مؤسسه بین المللی روش های آموزش بزرگسالان.
- ❖ موسی پور، نعمت الله (۱۳۸۱): «مقایسه تطبیقی روند تحولات ارزشیابی آموزشی در غرب و ایران»، مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، شماره ۳۹.
- ❖ Worthen. B. R. & Others (1997): Program Evaluation. New York: Longman.

۶- رویکرد ارزشیابی

در ارزشیابی این درس به چهار فعالیت دانشجو توجه می شود:

الف) مشارکت در فرایند درس

ب) اقدام به ارزشیابی برنامه درسی و ارائه نتایج در قالب مقاله یا گزارش به مدرس

ج) گزارش های شفاهی در کلاس درس و یا در کنفرانس های علمی

د) پاسخگویی به پرسش های مورد نظر مدرس طی نیمسال یا در پایان آن

